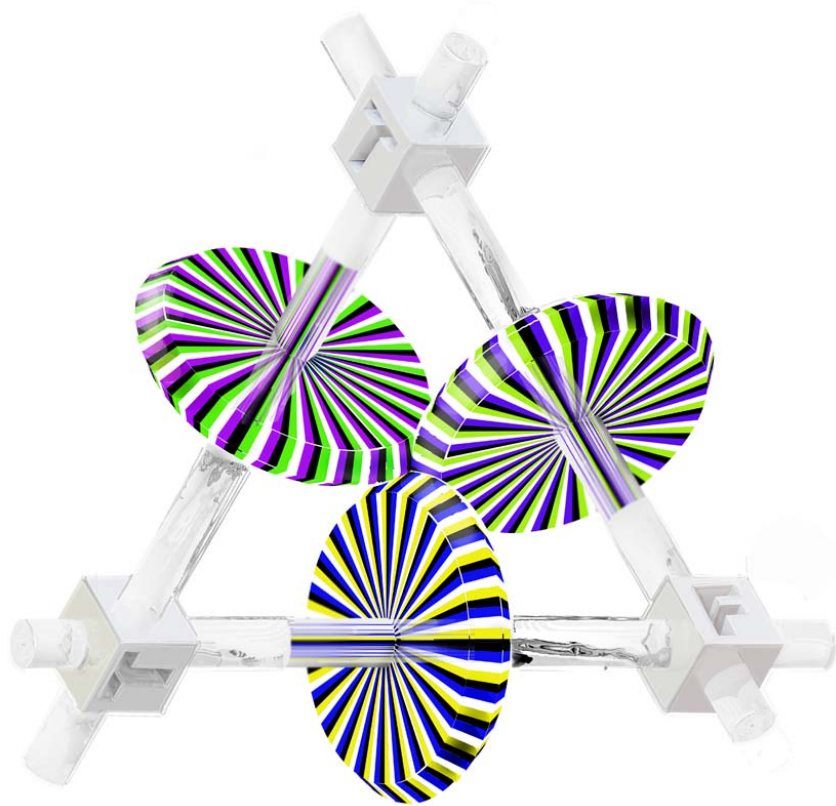

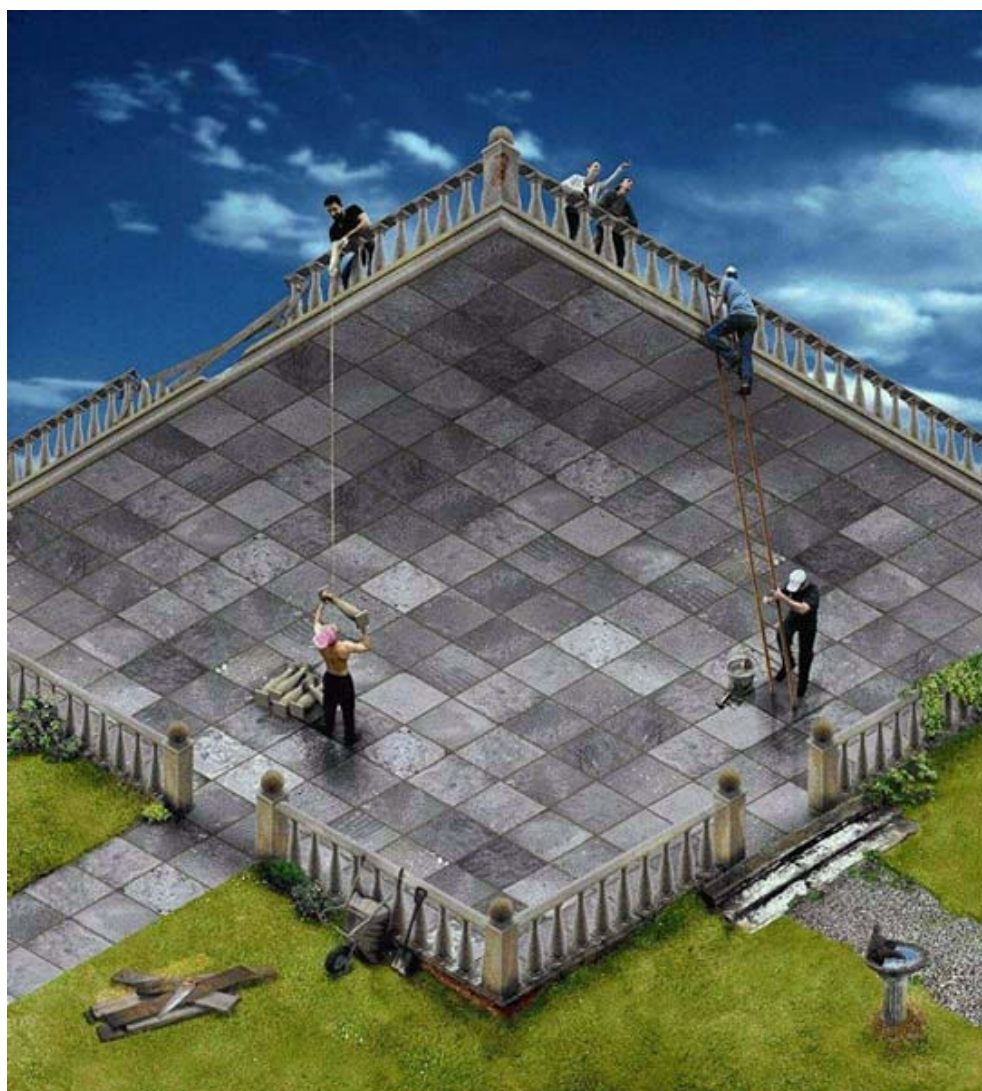
Dec 05

Nr 9

Årg 17

Tetra Paks Tekniska Förening

Styrelsemedlemmar

Stefan Jeppsson ordförande. Ansvarig utgivare. Håller i medlemsbladet och aktiviteter.

Gabor Eötvös kassör. Håller i medlemsregistret.

Torben Bohn sekreterare.

Christer Westesson revisor.

Sune Andersson suppleand.

Preliminärt program - förslag på kommande aktiviteter

Precise Biometrics Ideon

C-Technologies Ideon

Vomb vattenverk

Dagstidningstryckeri

Print-on-demand tryckeri

Onkologen

Röntgenavdelningen

Kockums

Astra Zeneca

Anoto

Snickeri / Möbelsnickeri

Sjukhuset - driftscentralen, elkraft och VVS

[MTA \(medicinstekniska avdelningen\) vid Lunds universitetssjukhus.](#)

[Miniatyr motor mässa](#)

[Jan.Jakobsson](#)

Flygmuseum Ängelholm

Teknik på farfars vis (Helsingborg)

Bilmuseet Helsingör

Sysav

Koningsegg

Sony Ericsson

Pågens

Örtofta sockerbruk

Hallandsåsen, tunneln

MC- och bilträff i Löddeköpinge

Löberöd glasbruk (A Sundberg)

Kreativum Karlshamn

Turning Torso

Ny medlem

Maila till Stefan Jeppsson + Gabor Eötvös. Uppge anställningsnummer och tel.nummer. För er som inte kan ta emot tidningen via mail, ange er adress!

Utveckla föreningen!

Du är välkommen med nya förslag på aktiviteter. Du är även välkommen med tidningsurklipp, vitsar, klur, egna artiklar och idéer. Allt bör handla om teknik. Du är även välkommen i styrelsen.

Prenumeration

Pensionärer kan få tidningen i pappers- eller digital form.

Prenumeration på gamla årgångar

Dyrgripar från början har börjat skannas och distribueras igen. Säg till om du vill vara med på en speciell lista! Vi är på nr 2 årg 2 nu.

Prenumeration på bildspel och videosnuttar

Säg till om du vill vara med på en speciell prenumerations-lista! Det ska vara tema teknik. Skicka in, om du har något!

Stadgar

Pensionärer betalar årsavgiften 40 kronor vid första besöket innevarande år.

De som vill ha tidningen i PDF-form utomlands får den gratis.

Konto

Sedan vi i våras blev uppmanade att ha vår egen ekonomi för att täcka oförutsedda utgifter och förtäring, har Gabor gjort ett flertal försök att skaffa konto med firmatecknare. Så pass byråkratiska regler är det nämligen, att det tagit ett halvår. Man måste ha organisationsnummer och stadgar. Men nu är det klart! Ett varmt tack till Gabor, som inte tröttnat!

Länkar

Från Torben Bohn:

http://www.livescience.com/technology/051026_walk_molecule.html

Där finns även länkar till sidor med beskrivningar på molekylstorlek- bilar/ pennor osv.

Från Lars Binder:

<http://www.imediaconnection.com/content/cs/honda/051303/honda.html>

Studiebesök på Medicinhistoriska museet

Det var Ulla Saurinj som hade vänligheten att guida oss runt.

Ulla berättade att det var tre årtal, med 100 eller 200 års mellanrum, som är intressanta.

1668 började barberarna bli fältskärer.

1768 inrättades ett sjukhus i Lund. Man hade en läkare och 2 vårdplatser. Totalt fanns åtta läkare i Sverige. Normalt var annars att präster och nunnor hade hand om vården.

1968 byggdes Blocket.

Tillbaka till det första sjukhuset i Lund. Tittar man på patientlistorna var det pigor, drängar och fattighjon som togs in. De rikare höll med läkare i hemmen. Det kostade att ha vårdplats. Prästerna och församlingen betalade vårdplatserna för de fattiga. På en griffeltavla ovanför sjukbädden skrevs patientens tillstånd (började förmodligen med att en hästägare hade griffeltavlor över sina hästar i en tidigare användning av huset).

Den som vakade på natten kallades sjukvakterska; den som vaktade på dagen kallades lasarettspiga. . Sjukvakterskorna kunde vara försupna som blivit påtvingade tjänsten. Statusen var dock lika.

De första bedövningarna skedde med att droppa eter på en du över patientens mun. Det fanns ingen narkosläkare: det var vaktmästaren som skötte detta. Fick patienten för mycket eter, kunde den dö.

De första mottagningarna kallades poliklinik, där "poli" betyder "många", vilket mottagningar enligt Ulla borde heta fortfarande.

Sedan visade hon upp en fotogenuppvärmd kuvös. Kuvös betyder ligghöna på franska.

På 1920-talet hade man uppfunnit en narkosapparat, som blandade eter, lustgas och syrgas. Läkarna försökte komma underfund med om man verkligen blev lustig av lustgasen, och kunde bara konstatera att man blev det. Man hade lustgas-fester, där beroende och överdoseringar ibland ledde till döden.

Fram till 1994 kunde en medicinstuderande låna en låda med människoben i studiesyfte.

1886 etablerade de första barnmorskorna, som kallades jordemor. Der finns fortfarande en tidning som heter Jordemodern.

Ulla berättade, att ryggsnitt, trodde man berodde på att man fått ett skott i ryggen från lappgubben i norr. Botemedlet var att ta hår och naglar från den drabbade, blanda dem med krut och fyra av en pistol mot norr.

Ulla berättade vidare, att iglar är bra vid större operationer, för de suger ut blodet och hindrar blåmärken att uppstå samt suger ut gammalt blod, vilket påskyndar läkningen. Malmö sjukhus har nu på nytt börjat använda sådana. Efter att iglarna sugit ut blod, avlivas de i sprit. Iglarna kostar 250 kronor styck från uppfödare. (Det verkade som om några av TTF's besökare tänkte slå sig in på nya inkomster, då de hörde detta.)

Innan man hade bedövning, fick en arm- eller benamputation gå fort. Patienten söps full och bands fast. En bra läkare kunde amputera på 25 - 28 sekunder.

Ulla berättade också, att djursymbolerna på apoteken förmodligen kom från Bagdad, där malda människo- och djurben såldes som läkemedel. Olika apotek ståtade med att vara specialister på olika djur. Var man inte läskunnig, kunde man med hjälp av djursymbolerna ändå lotsa sig rätt.

Den första dialysapparaten skulle tillverkas av cellofan, som var så poröst att gifterna kunde ta sig

genom membranet. Cellofan var dock svårt att få tag på, så man fick skaffa korvskinn från USA. Korvskinnen fungerade, men höll inte så länge. Här var uppfinnare som Holger Craaford och Nils Alwall.

Crafoord var bland annat VD i Å&R. Du kan låna boken av Nils Alwall, om du vill läsa mer om den konstgjorda njuren.

Tack, Ulla, för en trevlig guidning.

Tack också Kjell Persson, som sett över texten.

Tack Sune Andersson för bilderna.

Stefan

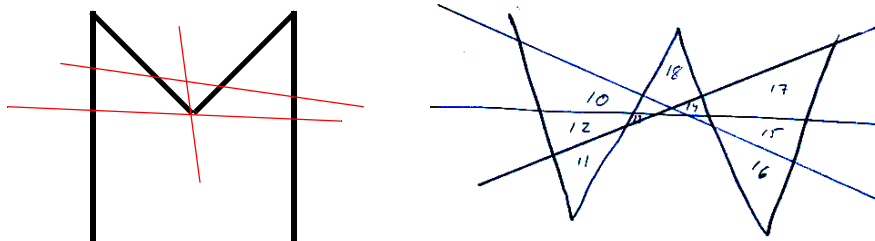

Jag ringde upp Gambro, där Gittan Holmström på informationsavdelningen berättade att det hela startat redan hos Å&R. Gambro kommer ifrån att man startat företaget på **Gamla Brogatan** i Stockholm.

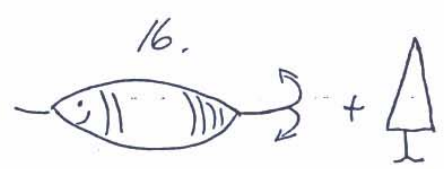
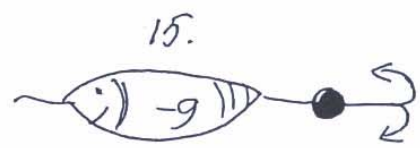
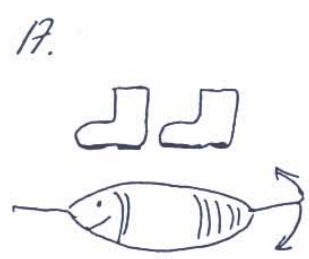
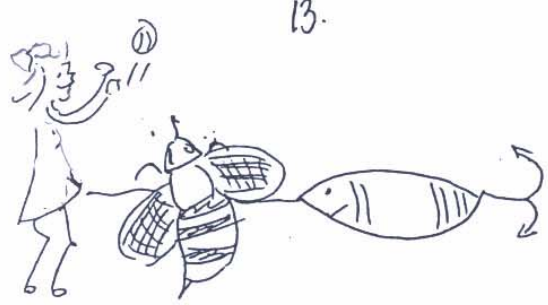
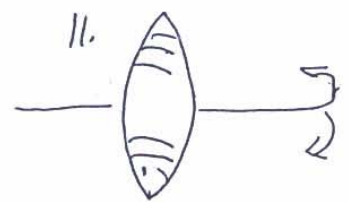
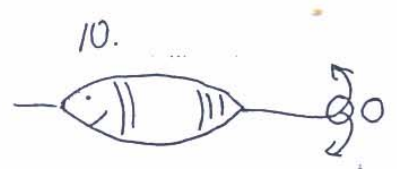
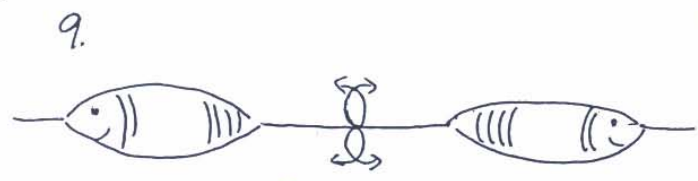
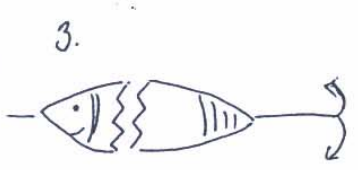
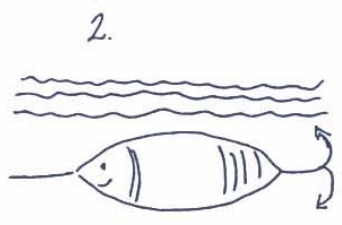
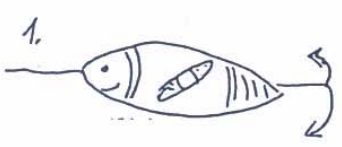
Klur

Förra uppgifterna handlade om två deltävlingar. Först var det att klura ut om bilden av Golden Gatebron var sann eller falsk. Den är inskickad av Christer Westesson, som skriver: Fotot visar en mindre kopia, fotograferad på Disneyland i LA.

Del två var att med tre raka linjer och en valfri bokstav ur svenska alfabetet skapa så många trianglar som möjligt. Ingen svarade på förra uppgiften. Christer Westesson var den ende som svarade på del 2. Han hade ritat bokstaven "W", (vilket är detsamma som "M") och hittat 17 trianglar. Därmed vann Christer (synd han inte fick vara med och tävla).

Nästa uppgift är lite pyssel över julen. Det är rebusar, föreställande fiskedrag. (Följande 3 sidor). Svar senast 15 jan. Är det någon bild som ser helt konstig och oförklarlig ut, så har jag inte gjort den. Är det någon bild som ser helskum ut, så har jag *kanske* gjort den. Är det en bild som är ypperlig och underfundig, så har jag *förmodligen* gjort den (inte säkert trots allt, förstås). (Jag har alltid undrat varför jag inte fick fortsätta att skriva tekniska manualer.) Flest identifierade fiskedrag vinner. Diplom för 1:a - 3:e pris delas ut.

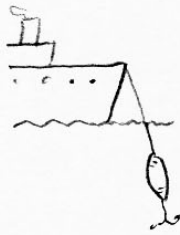
18

19

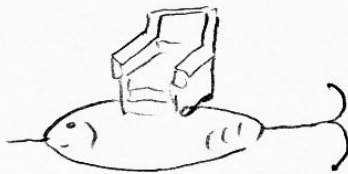
20

21

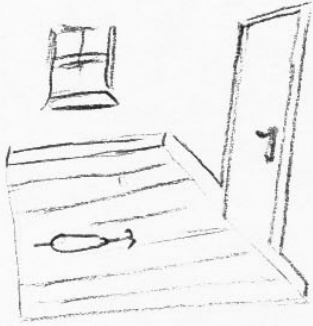
22

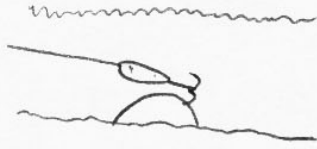
23

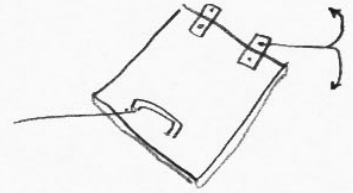
24

25

26

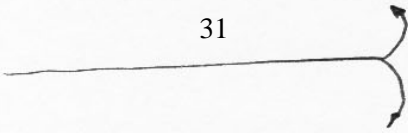
27

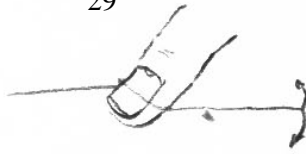
28

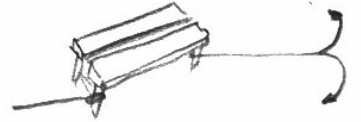
31

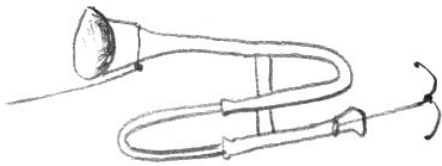
29

30

32

33

